

på, at det her forslag kommer som en reaktion på den mediestorm.

Jeg skal på den baggrund takke for, at denne debat har ledt frem til det, jeg synes der var hele pointen med debatten, nemlig at få slået fast, at kvoter ikke er en del af dagsordenen. Vi vil ikke have kvoter for gymnasieelever.

Jeg er glad for, at der har været så bred opbakning til det udgangspunkt her i dag. Det var pointen, og derfor skal jeg takke for debatten.

Jeg vil så sige til fru Louise Frevert, at jeg er glad for, at fru Louise Frevert fandt ud af, at forslaget ikke lå i forlængelse af Dansk Folkepartis politik, for ellers var jeg blevet meget bekymret og havde nok overvejet at trække forslaget.

Jeg skal sige, at vi i Enhedslisten mener, at det multikulturelle gymnasium heldigvis er virkelighed, og vi mener, at det skal tages alvorligt. Det er en kendsgerning, at tosprogede unge i storbyerne vælger nogle gymnasier til, og at mange etniske danske unge vælger disse gymnasier fra.

På nogle gymnasier er der mange tosprogede, på andre er der få. Unge uanset baggrund vælger at være i grupper, for det giver tryghed, og det giver tilhørsforhold. Derfor ser vi en mangfoldighed af gymnasier specielt i storbyer og særlig i Københavnsområdet, vi ser, hvordan unge søger sammen i grupper, vi ser, hvordan nogle gymnasier er flippede og venstreorienterede, andre er meget borgerlige, nogle steder er der meget kreativitet, andre steder er det boglige i højsædet.

Mange mennesker bryder sig ikke om iøjnefaldende kulturelle eller sociale skel, men de har faktisk i lang, lang, lang tid karakteriseret ungdomsuddannelserne. Ethnicitet er blot et nyt ungdomsfænomen, som er fremkommet, i takt med at de unge fra minoriteterne heldigvis er blevet flere og flere på ungdomsuddannelserne. Alternativet til individets isolation er ikke længere assimilation.

Vi mener, at der skal være rum for, at man kan være sig selv sammen med sine egne, men vi mener også, at det er vigtigt at skabe et socialt fællesskab i klassen og på skolen. Det er ikke nemt.

Lærere og skole har et ansvar for, at også fællesskabet på tværs af de markerede grupper får mødesteder, hvor det kan blomstre. Skolens demokratiske liv skal være for alle, og i Enhedslisten mener vi sådan set også, at det er for alle. Igen skal jeg henvise til nogle udtalelser fra nogle af de gymnasier, der blev meget forskrækkede

over antallet af tosprogede, hvor de henviste til, at de tosprogede ikke engagerede sig. I alle de år, jeg har været aktiv i og omkring elevbevægelsen, har vi sådan set brokket os over, at der i det hele taget var for få, der engagerede sig, men det kan da godt være, at der er kommet en speciel vinkel ind der.

Jeg vil gerne takke for en god debat og for en bred opbakning til, at der ikke skal være kvoter på gymnasieområdet.

Kl. 15.25

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Første næstformand (Svend Auken):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

15) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 176:

Forslag til folketingsbeslutning om minimumsrettigheder for elever i folkeskolen.

Af Pernille Rosenkrantz-Theil (EL) m.fl.
(Fremsat 14/4 2004).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Enhedslisten har fremsat et beslutningsforslag om, hvad man kalder minimumsrettigheder for elever i folkeskolen. Det drejer sig om alt lige fra minimumstimetal, tolærerordninger og specialundervisning til lærernes efteruddannelse, lokalstørelser, undervisningsmidler, it-arbejdspladser, skovture og fester. Lad mig starte med at slå fast, at regeringen ikke kan støtte Enhedslistens forslag, og det er der især to grunde til.

For det første ville det betyde en gennemregulering af den danske folkeskole, og dermed en langt højere grad af centralisering af folkesko-

len. Det ville være i strid med den særdeles vel-fungerende ansvarsfordeling, vi kender i dag, mellem stat, kommune og den enkelte skole, og det ville totalt underminere det kommunale selvstyres mulighed for at tilrettelægge skolevæsenet efter lokale behov.

For det andet er der tale om et særdeles ud-giftskrævende forslag. Beslutningsforslaget ville medføre merudgifter i milliardklassen.

Styringen af den danske folkeskole baserer sig i dag på princippet om mål- og rammestyring. Fra centralt hold udstikkes der mål og rammer for skolens virksomhed, som så udfyldes på lokalt niveau. Rammerne og målene i regelværket skal sikre, at der er tale om en fælles folkeskole, som sikrer børnene en forsvarlig undervisning, uanset hvor i landet de bor.

Der er f.eks. bestemmelser om fagrække og formål med fagene, der er bestemmelser om henvisning til specialundervisning, om kvalifikationskrav til lærere, om det maksimale antal elever i klassen ved skoleårets begyndelse og meget mere.

I forbindelse med det brede forlig om fornyelse af folkeskoleloven i november 2002 var det en klar målsætning at styrke den fælles folkeskole. Timestyringsmodellen blev ændret, så der i modsætning til tidligere nu angives minimumstimetal i fagblokke i 3-årige perioder. Samtidig blev der indført særlige minimumsbestemmelser i dansk og matematik fra 1. til 3. klassetrin.

Ved fornyelsen af folkeskoleloven blev der også indført bindende trin- og slutmål i hvert eneste fag. Det medvirker til at understøtte den fælles folkeskole og sikre alle elever gode kundskaber og færdigheder. Det, som Enhedslisten kalder minimumsrettigheder, er således allerede indbygget i folkeskoleloven med dertil hørende bekendtgørelser, og den tankegang kan regeringen naturligvis sagtens tilslutte sig. Vi går som sagt ind for en fælles folkeskole, men vi går også ind for det kommunale selvstyre, og vi går ind for en skole, der kan drives i overensstemmelse med lokale behov, ønsker og prioriteringer. Derfor kan vi under ingen omstændigheder støtte den meget lange og meget detaljerede liste over nye regler, som ligger i B 176.

I bemærkningerne til forslaget nævner Enhedslisten, at man ønsker decentralisering. Det er meget vanskeligt i forslagets konkrete punkter at få øje på, hvor der skulle være tale om decentralisering. De er jo netop udtryk for en meget kraftig centralisering og styring på en lang

række af de områder, der udvikles lokalt på baggrund af de centralt fastsatte mål og rammer. Den lokale indflydelse er i høj grad med til at sikre den dynamik og de pædagogiske eksperimenter, som Enhedslisten ønsker af folkeskolen.

Hertil kommer, at Enhedslistens forslag er dyrt, oven i købet særdeles dyrt. Danmark har faktisk allerede i dag en af verdens dyreste folkeskoler målt i gennemsnitsudgift pr. elev, og i forbindelse med fornyelsen af folkeskoleloven blev der tilført yderligere 300 mio. kr. til flere timer for at sikre fagligheden.

Tiden er derfor ikke til at øge udgifterne. I stedet må vi sikre en bedre og mere effektiv udnyttelse af ressourcerne i folkeskolen, og vi skal i langt højere grad sætte fokus på de resultater, der kommer ud af den store investering i folkeskolen.

Kl. 15.30

Enhedslisten giver i bemærkningerne til forslaget udvalgte eksempler på kommunale besparelser. De findes naturligvis, men mange eksempler på det modsatte kunne også trækkes frem. Men skal vi se sagligt og overordnet på det, så viser kommunernes samlede budgetter for folkeskolen en svag stigning i indeværende år. Udgifterne pr. elev er dog på grund af det stigende elevtal faldet en anelse, en udvikling, som denne regering så vel som den tidligere regering har bakket op om.

Der indsamles statistikker om antallet af planlagte undervisningstimer, men der foreligger dog endnu ikke en dækkende statistik på landsplan. De foreløbige tal for 1.-7. klassetrin viser, at der er tale om en stigning i timetallet i ca. 165 kommuner og en forøgelse af det samlede timetal på 1,6 pct. fra sidste til indeværende skoleår. Det skal i den forbindelse bemærkes, at de ekstra undervisningstimer, der var indeholdt i folkeskoleaftalen, først er fuldt implementeret fra 2006.

Også udviklingen i klassestørrelser i folkeskolen følges der op på. Den gennemsnitlige klassekvotient fra børnehaveklasse til 10. klasse var 19,4 i 2001 og 19,8 i 2003. Så det billede, Enhedslisten fremmaner med sine udvalgte eksempler, ligger milevidt fra den kommunale virkelighed, som den er dokumenteret i de officielle statistikker. Men for god ordens skyld vil jeg gerne understrege, at regeringen naturligvis vil følge udviklingen i kommunerne tæt for at være sikker på, at man lever op til de bestemmelser, der skal sikre den fælles folkeskole og højne fagligheden.

Regeringen og partierne bag fornyelsen af folkeskoleloven har sikret udviklingen af folkeskolen på en lang række områder, der bl.a. indebærer bedre indskoling, større rummelighed, styrket faglighed og mere ensartede rammer for skolens arbejde. Implementeringen af de mange initiativer er i fuld gang. På det allerseneste har regeringen spillet ud med et initiativ, der sigter på at styrke evalueringskulturen i den danske folkeskole, bl.a. for at sikre, at alle elever får den undervisning, de har behov for for f.eks. at kunne læse, når de forlader folkeskolen. Det er, hvad jeg forstår ved en minimumsrettighed.

Regeringen kan på den baggrund ikke støtte det foreliggende forslag.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Jeg er jo selvfølgelig fuldstændig klar over, at den gennemsnitlige klassekvotient er lavere end det minimum, vi har lagt op til her, men der er jo netop tale om et gennemsnit. Og det, der er hele Enhedslistens øvelse med at stille minimumsrettigheder op, er ikke at styre, at alle skoler så kommer til at ligge på 22. Det ville jo være en forringelse for en del skoler, det ville være en forbedring for andre.

Ideen med det her er ikke at lave en central styring, men at lægge en bund på præcis samme måde, som ministeren lagde en bund i forbindelse med at lave et minimumstimetal for dansk og matematik. Så Enhedslisten har ikke ment, og jeg mener sådan set heller ikke, det ligger i forslaget, at der skal være tale om yderligere centralisering.

Vi er i Enhedslisten fuldstændig klar over, at det her er et dyrt forslag, og hele øvelsen er sådan set gået ud på at spørge: Hvad er det for nogle mål, vi har? Hvad er det for nogle investeringer, der skal til, for at folkeskolen lever op til de krav, vi mener der skal være i et videnssamfund?

Jeg kunne i den forbindelse godt tænke mig at høre, hvilke mål ministeren har for forbedringer af folkeskolen.

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Som bekendt fik vi vedtaget en fornyelse af folkeskoleloven i sidste folketingssamling. Den fornyelse er vi i fuld gang med at implementere. Den handlede om, som jeg vist skitserede i besvarelsen her, at fokusere på en styrkelse af de faglige færdigheder, hvorfor vi øgede timetallet

i dansk og matematik fra 1.-3. klasse. Det handlede også om at skabe bedre rammer for selve indskolingen, og derfor fik vi lavet en indholdsbeskrivelse af børnehaveklassen, og endelig fik vi lavet en præcisering af målene med undervisningen, hvorfor vi fik lavet de bindende trin- og slutmål.

Endelig blev der givet udvidet adgang til holddannelse for derigennem at sikre, at undervisningen bliver tilrettelagt sådan, at den enkelte elev får mulighed for at nå de mål, som vi har fastsat med de bindende trinmål.

Det er, hvad vi har opstillet og i øvrigt er i fuld gang med at gennemføre af mål for fremtidens folkeskole. Men det betyder selvfølgelig ikke, at vi slutter her, og så sent som for et par timer siden havde vi anden behandling af et ændringsforslag til folkeskoleloven, som bl.a. handlede om at indføre en afgangsprøve i faget geografi. Faget geografi blev gjort til et prøvfag med den ændring af folkeskoleloven, som blev vedtaget i sidste samling, og det bliver også fulgt op med faget geografi. Vi har mange ting på tegnebrættet omkring folkeskolen, men det er lidt vanskeligt med så kort en taletid ...

Kl. 15.35

Første næstformand (Svend Auken):

Det er ikke altid, at initiativerne kan rummes inden for forretningsordenens taletider, men vi prøver at være liberale.

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Tak.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Jeg synes sådan set, at vi med det her beslutningsforslag peger på nogle meget præcise problemer, der er i folkeskolen. Spredningen i vilkårene for folkeskoleelever er meget stor i Danmark. Og når vi taler, som ministeren gjorde, om en gennemsnitsklassekvotient på 19, så er det jo ikke ensbetydende med, at der ikke i indskolingen rundtomkring i det her land sidder 28 elever i klassen eller 26 elever i klassen eller 25 elever i klassen.

Det, jeg spørger ministeren om, er: Har ministeren et konkret mål for, hvor mange elever der må sidde i en klasse? Hvad mener ministeren er det optimale? Hvad mener ministeren er realistisk at komme frem til?

Hvad mener ministeren er realistisk, og hvad mener ministeren, man kan arbejde frem imod i

forhold til at sikre, at de omkring 40 pct. af skolerne, som i dag ikke giver timer svarende til det vejledende timetal, kommer op på en eller anden minimumsstandard ikke bare i dansk og matematik, men generelt? For i nogle kommuner lever de jo mere end rigeligt op til, hvad man kan forvente af en folkeskole. I andre kommer står det meget værre til.

Jeg mener sådan set også, at vi havde en del af debatten i forbindelse med folkeskolereformen, men mange af de problemer, bl.a. hvad vi skal stille op med de skoler, der giver meget få undervisningstimer, og som har meget høje klassekvotienter, er ikke løst. Hvad vil ministeren gøre for at løse de problemer?

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Jeg vil gerne understrege – jeg håber også, at det fremgik klart af mit første indlæg – at jeg ikke har nogen planer om at ændre på de eksisterende regler, for så vidt angår klassekvotienten. Det vil sige, at vi fastholder det regelsæt, som vi kender.

Men jeg er enig med fru Pernille Rosenkrantz-Theil i, at vi skal tilstræbe, at vi har en fælles folkeskole. Og det har vi gjort med det forslag, som blev vedtaget her i Folketinget i sidste samling. Det har vi gjort med den folkeskoleaftale, som et bredt flertal af Folketingets partier bakker op om.

Det handler lige præcis om at sikre, at vi har fået lavet de bindende trinmål, hvor det for udvalgte klassetrin er beskrevet, hvilke mål der er med undervisningen. Og de mål gælder for alle landets skoler.

Derudover har vi fået fastsat minimumstimetal inden for fagblokke i skolens fag, hvor man over en 3-årig periode skal levere det minimumstimetal, som er fastsat i loven. Og gør kommunerne ikke det, jamen så er det naturligt i strid med folkeskoleloven.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det fru Gitte Lillelund Bech som ordfører.

Gitte Lillelund Bech (V):

Beslutningsforslaget fra Enhedslisten ser umiddelbart tilforladeligt ud. Hvem ønsker ikke at give elever i folkeskolen eller borgere i Danmark en række rettigheder? Men når forslaget nærlæses, får man et ganske andet indtryk.

Forslaget viser under de pæne ord Enhedslistens skolesyn, et skolesyn, der er baseret på

centralisme og mistro over for de grupper, der har med folkeskolen at gøre.

Enhedslisten viser med forslaget, at partiet på ingen måde ønsker, at vi har et kommunalt selvstyre, og at vi har en folkeskole, der lokalt kan tilpasse sig, så længe de centralt fastsatte mål og rammer overholdes.

Samtidig viser Enhedslistens forslag, at Enhedslisten ikke tror på skolebestyrelserne, skolelederne eller lærerne, nej, vi skal tilsyneladende lovgive fra Christiansborg om selv den mindste detalje. Et klart eksempel er jo det her med efter- og videreuddannelse på minimum 35 timer.

I Venstre kan vi ikke være mere uenige. Vi ønsker i Venstre en folkeskole, der er målstyret, ikke middelstyret. Fra centralt hold skal vi fastsætte mål for undervisningen, minimumstimetal for fagblokkene over hele skoleåret, hvilket vi også gør.

Dermed skaber vi rammerne for den danske folkeskole. Samtidig lader vi det være op til kommunerne og skolerne at fylde rammerne ud. Der kan være behov for, og der skal være plads til lokale løsninger inden for de centralt fastsatte rammer. Og det er altså for mig at se et komplet andet skolesyn end Enhedslistens.

Frem for at gå i detaljer med hvert enkelt punkt i Enhedslistens beslutningsforslag, vil jeg blot meget kort kommentere følgende: Vi sætter jo allerede i dag rammer for minimumstimetal, maksimalt antal elever i klassen, og vi stiller krav om, at der skal være undervisningsmaterialer til rådighed.

Kl. 15.40

Derudover skal skolerne i henhold til lov om undervisningsmiljø have et ordentligt undervisningsmiljø, og med hensyn til ønsket om it-satsning, ja, så har regeringen i finansloven afsat knap 0,5 mia. kr. til it-satsning i folkeskolen.

Samtidig har vi også i folkeskoleloven en forpligtelse, hvor skolebestyrelserne er forpligtet til at sikre, at der er et skole-hjem-samarbejde, og vi har forpligtet kommunalbestyrelserne til at sikre, at der er specialundervisning til de børn, der har behov for det.

Så samlet set mener jeg, at vi har sat nogle udmærkede rammer og mål for folkeskolens virke. Det har vi gjort med den eksisterende lovgivning. Men vi lader kommunerne og skolerne beslutte, hvordan rammerne fyldes ud.

I Venstre er vi ikke centralister. Vi ønsker ikke at detalregulere folkeskolen fra Christiansborgs talerstol, men det vidner beslutningsforslaget

for mig klart om at Enhedslisten ønsker. Så Venstre kan ikke støtte forslaget.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Jeg synes, det er lidt komisk med Venstres fokus på centralisering, eftersom det, vi gør, er at lægge snittet et andet sted. Sådan som det er i dag, er der sådan set lovgivning omkring klassekvotienten. Det, vi gør med det her forslag, er at sætte klassekvotienten længere ned.

For så vidt angår ideen med at lave minimumsrettigheder, er det jo, ligesom når Enhedslisten har et krav om, at man skal have ret til minimum to hjemmehjælpstimer, så er det jo ikke et spørgsmål om, at kommunen ikke må give fem, hvis man mener, at det er det, der er behov for, eller det, man har lyst til. Det er bare et spørgsmål om, at man ikke må gå længere ned.

På samme måde gælder det for hvert evigt eneste af de her krav, at vi mener, at der skal være en bund, og hvad man gør over den bund, må man fuldstændig selv om ude i kommunerne. Derfor kan jeg ikke forstå, at Venstre mener, at det her er et centraliseringsforslag.

Så vil jeg gerne spørge Venstres ordfører, om Venstres ordfører mener, at der er behov for flere midler i Folkeskolen, om Venstres ordfører mener, at der er behov for investeringer i den danske folkeskole.

(Kort bemærkning).

Gitte Lillelund Bech (V):

Jeg synes nu, det her forslag meget klart vidner om centralisering. Jeg mener, det er klokkeklar centralisering, hvis det er sådan, at man fra Folketingets talerstol pålægger kommunerne, at man skal afsætte minimum 35 timer pr. lærer om året til efter- og videreuddannelse, eller at man skal sikre, at der er et minimumsbudget på 300 kr. pr. elev pr. år i forbindelse med et pædagogisk servicecenter, og at der som minimum er 10-15 it-arbejdspladser. Det er centralisering, hvis det er noget, vi vedtager i Folketinget, og det ønsker vi simpelt hen ikke i Venstre. Så derfor ser jeg det her som værende centralisering.

Med hensyn til spørgsmålet om minimumsrettigheder, maksimumsklassestørrelser og sådan noget er vi i Venstre fuldt ud tilfredse med, at vi har den klassekvotient, der hedder 28, som står i folkeskoleloven i dag.

Og med hensyn til flere midler i folkeskolen vil jeg sige, at vi bruger 30 mia. kr. om året på den danske folkeskole. Det er verdens dyreste

folkeskole. Det er ikke verdens bedste. Jeg tror på, at det vil være muligt, at vi kan få verdens bedste folkeskole for de 30 mia. kr.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Jeg kan altså konstatere, at Venstre mener, at det er fint, at de i 1. klasse sidder 28 elever, eftersom man ikke har lyst til at pille ved loftet for klassekvotienter.

Jeg kan konstatere, at Venstre synes, det er mange penge, når vi bruger 30 mia. kr., og at Venstre derfor ikke vil være med til, at der skal bruges flere ressourcer på efteruddannelsen, at Venstre ikke vil være med til at sikre, at samtlige skoler i det her land har et antal timer, der svarer til det vejledende timetal.

I Enhedslisten taler vi jo ikke om, hvorvidt de timer, de har, skal være samfundsfag eller geografi, eller hvad det nu skal være, det må de sådan set selv om. Vi taler om, at der skal være ressourcer til, at de kan have minimum det vejledende timeantal.

Men jeg kan forstå, at Venstre synes, at det er i orden, at 40 pct., op mod halvdelen af de danske folkeskoler, kører på et niveau, der er lavere end det, og at det er i orden, at man i de fattigste kommuner i Danmark eller de steder, hvor man ikke har prioriteret det, sidder 28 elever i en 1. klasse. Det synes jeg er en interessant skolepolitik.

(Kort bemærkning).

Gitte Lillelund Bech (V):

Jamen det her vidner jo lige præcis om det, som jeg også har sagt i min ordførertale, at Enhedslisten ikke stoler på, at man i kommunerne kan finde ud af at fylde rammerne ud for folkeskolen. Enhedslisten stoler ikke på, at kommunalbestyrelsesmedlemmerne, skolebestyrelsesmedlemmerne, skolelederne, lærerne kan finde ud af at få en folkeskole til at fungere, medmindre vi dikterer det fra Folketingets talerstol, og det vil vi simpelt hen ikke i Venstre.

I Venstre tror vi rent faktisk på vores kommunalbestyrelsesmedlemmer. Når vi fra Folketingets side sætter rammerne og målene op for, hvad børnene skal nå, hvad minimumstimetallet er – for det har vi jo faktisk fastsat, vi har fastsat et minimumstimetal i folkeskolen – så har vi fuldt ud tiltro til, at så kan kommunerne, skolebestyrelserne, skolelederne og lærerne og for den sags skyld også eleverne sikre, at man får en

lokalt forankret folkeskole, som matcher de lokale behov, men inden for de givne rammer.

Kl. 15.45

Der vil være nogle steder, hvor man ønsker 27 eller 28 elever i klassen, fordi det frigør midler, som kan bruges til noget andet. Det kan være inden for skolevæsenet, det kan også være andre steder, og vi stoler altså på, at man gør det rigtige, for det er jo lige præcis det, der er hele pointen med det kommunale selvstyre. Men jeg har forstået, at Enhedslisten ikke er tilhængere af det kommunale selvstyre; det vidner forslaget her i hvert fald om.

Første næstformand (Svend Auken):

Vi siger tak og giver ordet til hr. Thomas Adelskov.

Thomas Adelskov (S):

På lange stræk rammer dette beslutningsforslag ned i nogle af de udfordringer og problemstillinger, som folkeskolen står over for i dag.

Socialdemokratiet er meget bekymret over konsekvenserne af regeringens økonomiske kyælertag på kommunerne, der uundgåeligt har medført forringelser i servicen i landets kommuner, både på ældreområdet, på daginstitutionsområdet og altså også på folkeskoleområdet.

På lange stræk deler Socialdemokratiet forslagsstillernes intentioner om at gøre skolen bedre, skabe bedre forhold for eleverne og for lærerne og sikre større samarbejde mellem skole og hjem om barnets udvikling og skoleforløb. I Socialdemokratiets forslag til finanslov for 2004 foreslog vi derfor, at der blev afsat 600 mio. kr. ekstra til folkeskolen. Vi pegede på behovet for flere bøger, flere lærere i folkeskolen i de kommende år og øget efteruddannelse, og vi satte særlig fokus på, at der er altså nogle skoler i det land, der slås med større sociale og etniske udfordringer end andre. Derfor ønskede vi, at netop disse skoler skulle få bedre muligheder og et kraftigt økonomisk løft.

Vi har også som en del af vores beskæftigelsespakke foreslået forbedringer af nedslidte skoler ved øgede investeringer i nye skoler og renoveringer af nedslidte. For det første vil det danske samfund blive meget rigere ved et kvalitetsløft af skolerne, og for det andet er det vores klare opfattelse, at det er et langt bedre og meget mere fremtidsrettet bud på, hvordan der kan gøres noget for beskæftigelsen, at investere i skoler og uddannelse frem for regeringens kortsigtede

økonomiske bestikkelse af borgerne med den såkaldte panikpakke.

Når Socialdemokratiet ikke kan støtte Enhedslistens forslag, hænger det bl.a. sammen med, at vi har et forlig med andre partier om folkeskoleloven, og flere punkter i beslutningsforslaget er forligsbundne. Det hænger også sammen med, at vi ikke ønsker at fratage det lokale kommunale selvstyre en række muligheder for at kunne prioritere og selv træffe beslutninger. Vi er tilfredse med, at mange kommuner faktisk vælger at afsætte langt flere timer end skolens vejledende minimumstimetal, og vi er tilfredse med det forhold, at i forældrene jo i dag sidder med i skolebestyrelserne og er med til at træffe beslutninger om forældresamarbejdet, skolehjem-samarbejdet m.m.

Endelig er der tale om et forslag, der med min ganske vist ringe matematiske kunnen ser ud til at være noget mere udgiftskrævende, end der umiddelbart synes at kunne findes dækning for i indeværende finansår.

Forslaget er som sagt velmenende, men det blander sig i anliggender, som skal afgøres ved lokale beslutninger og bør være anliggender mellem kommunalpolitikere, skoler og forældre, og endelig er det meget udgiftskrævende. Socialdemokratiet kan derfor ikke støtte Enhedslistens forslag.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Nu er der jo en række områder inden for folkeskolen, hvor der allerede i dag er minimumsretigheder. Eksempelvis er der et loft over klassekvotienten på 28.

Jeg skal spørge, om Socialdemokratiet kan bakke op om en del af de målsætninger, der er i beslutningsforslaget. Vil Socialdemokratiet f.eks. være med til at sætte en minimumsstandard for, hvor meget lærerne i den danske folkeskole skal efteruddannes, altså at der bliver en bundgrænse for, hvor langt kommunen kan gå ned? Vil Socialdemokratiet være med til at arbejde for en målsætning om at sætte klassekvotienterne i folkeskolen ned, så de kommuner rundt omkring i landet, hvor man opererer med noget, der ligner et maksimum, bliver tvunget til at afsætte flere ressourcer til folkeskolen?

(Kort bemærkning).

Thomas Adelskov (S):

Angående klassekvotienterne er det min opfattelse, at der, hvor vi bør sætte ind, er på de sko-

ler, der har nogle af de største udfordringer, hvad enten det er etniske eller sociale udfordringer. Det er her, vi burde koncentrere os om at sørge for, at der er flere lærere og lave klassekvotienter frem for at lave en minimumsstandard, der skal gælde for hele landet, som Enhedslisten foreslår, for det har vi ikke økonomi til at kunne gennemføre over en så kort årrække og slet ikke over et enkelt år. Men vi er meget optaget af, at de steder, hvor der er store udfordringer, og hvor man har behov for ekstra støtte, skal der gøres en indsats.

Det samme gælder på efteruddannelsesområdet. Vi er sådan set ret optaget af, at nogle af de steder, der netop slås med de store udfordringer, får tilført flere midler til efteruddannelse, så lærerne bliver bedre til at håndtere de børn, der beteges som urolige, og at de skoler, hvor der er mange tosprogede børn, bliver bedre til at håndtere det kulturmøde, der er i folkeskolen.

På stræk er vi meget optaget af at få forbedret de forhold, som ordføreren omtaler. Men jeg har sådan set ikke nogen forestillinger om, at vi kan redde verden på én dag, eller at vi her og nu kan finde de penge, der skal til for at løse alle de problemer, som forslagsstillerne peger på i deres forslag.

Kl. 15.50

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Så ville jeg være glad, hvis jeg kunne provokere den socialdemokratiske ordfører til at tage stilling til, hvad man vil om 10 år.

Jeg kan høre, at den socialdemokratiske ordfører er enig med mig i, at der er for få ressourcer, og at der ikke er penge til at gøre alting her i morgen. Derfor er meldingen, at man skal fokusere sin indsats, og det er jeg ikke nødvendigvis uenig i. Men spørgsmålet er: Hvad skal der ske på længere sigt? Kunne man lave en 10-års-plan, hvor man over 10 år, 15 år, 20 år investerede det, Socialdemokraterne mener er realistisk, og som de er villige til at investere i folkeskolen? Er det en målsætning for Socialdemokraterne, at man kommer ned på 22 elever i klassen i de kommuner, hvor man i dag ligger over det tal? Og er det en målsætning, at lærerne i den danske folkeskole skal have minimum 35 timers efteruddannelse?

(Kort bemærkning).

Thomas Adelskov (S):

I vores finanslovsoplæg for 2004 havde vi afsat 600 mio. kr. ekstra til folkeskolen til netop nogle af de kerneområder, som jeg lige har nævnt, så svaret er: Ja, vi vil gerne bruge flere penge på folkeskolen. I vores beskæftigelses- og investeringsplan har vi afsat 7 mia. kr. til fremrykning af offentlige investeringer i bl.a. skolebyggeri og skolerenovering, så igen: Ja, vi vil gerne være med til at bruge flere penge på den danske folkeskole.

(Kort bemærkning).

Gitte Lillelund Bech (V):

Hr. Thomas Adelskov indledte sin ordførertale med at skamrose sit eget parti og sit eget partis massevis af forslag om, hvad der skal gøres af godt for folkeskolen. Jeg noterede mig bl.a., at hr. Adelskov ønskede, at der skulle ansættes 3.000 flere lærere i folkeskolen.

Hvordan harmonerer det med, at Socialdemokraternes uddannelsespolitiske ordfører, hr. Carsten Hansen, i dag har udtalt, at han ønsker en begrænsning af optaget på læreruddannelserne, så vi ikke uddanner for mange lærere? På den ene side vil hr. Thomas Adelskov have yderligere 3.000 lærere i folkeskolen, men på den anden side vil hr. Carsten Hansen, hr. Thomas Adelskovs partifælle, begrænse antallet af lærerstuderende. Hvordan hænger det sammen?

(Kort bemærkning).

Thomas Adelskov (S):

Man kan jo spole lidt tilbage. Tallet 3.000 var sådan set ikke en del af min tale, men det er rigtigt, at vi faktisk mener, det skal være i den størrelsesorden.

Det hænger sammen med, at der ganske vist kommer flere elever i folkeskolen over de næste år, men til gengæld er vi i den situation, at med den nye meritlæreruddannelse og det optag, der er på læreruddannelsen, vil vi sådan set få lærere nok. Sådan set er det jo ikke i sig selv en målsætning at få uddannet for mange, så derfor har vi – i øvrigt sammen med Venstre – påpeget, at der skal sættes grænser for meritlæreruddannelsen, så lærersiden ikke bliver overnormeret. Så enkelt er det.

(Kort bemærkning).

Gitte Lillelund Bech (V):

Så kan jeg kun forstå det på den måde, at Socialdemokraterne ønsker, at der skal 3.000 undervisere uden læreruddannelse ind i folkeskolen. Man ønsker ikke at uddanne flere lærere, men samtidig vil man godt have 3.000 flere ind, og det hænger altså ikke sammen.

(Kort bemærkning).

Thomas Adelskov (S):

Det er sådan set ikke korrekt. Vi har ikke noget ønske om, at de, som underviser i den danske folkeskole, ikke skal have en læreruddannelse, tværtimod, og netop derfor fik den tidligere regering sat gang i meritlæreruddannelsen. Det efterslæb, som den tidligere borgerlige regering skabte i 1980'erne ved at skære ned på lærerseminariernes antal af pladser, betød, at vi stod over for en situation, hvor der ville være for få lærere i folkeskolen, men nu er vi ved at være oppe på et rimeligt niveau. Flere lærere bliver længere i folkeskolen, mens vi så, at for et par år siden løb mange lærere så hurtigt som overhovedet muligt på efterløn. Nu er vi ved at få en fornuftig aldersspredning af lærerne, og det ser ud, som om vi kan nå måltallene for folkeskolen.

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Så er det fru Louise Frevert som ordfører.

Louise Frevert (DF):

Når man ser Enhedslistens beslutningsforslag, kan det rent umiddelbart virke, som om det indeholder gode tiltag, som kan effektueres i den danske folkeskole. Jeg vil medgive Enhedslisten, at rent bygningsmæssigt og klasselokalemæssigt er der et efterslæb på mange skoler, men vi må ikke glemme, at folkeskolerne er underlagt kommunernes selvforvaltning, og det anser Dansk Folkeparti for at være uhyre vigtigt at huske i diskussionen om folkeskolernes fremtid. Desuden er der lige vedtaget en ny folkeskolelov, hvor Dansk Folkeparti sammen med Socialdemokraterne og regeringen har sat nye mål for folkeskolen, og vi er af den fulde overbevisning, at det er et syvmileskridt i den rigtige retning.

Jeg vil medgive Enhedslisten en anden ting. Som Enhedslisten skriver i sit beslutningsforslag, anser de folkeskolen for at være en fælles folkeskole, og det tolker jeg på den måde, at man mener, at folkeskolen skal være for alle i Danmark. Det er fuldstændig korrekt, det mener vi også at folkeskolen skal være, og derfor me-

ner vi også, at der er taget højde for en del af det, som Enhedslisten foreslår, i den nye folkeskolelov.

Kl. 15.55

Enhedslisten mener, at det er elevernes rettigheder, der er det primære. Nu er det jo, som om der er et skisma mellem ret og pligt, idet folkeskolen er et tilbud. Man har ikke ret til undervisning, man har undervisningspligt, og derfor er folkeskolen jo ikke den eneste institution, hvor man kan modtage undervisning efter folkeskoleloven. Undervisningen kan også gives på private, frie grundskoler, og man kan sågar undervise sine børn hjemme, blot de får kundskaber, som er i overensstemmelse med folkeskoleloven.

Derudover mener Enhedslisten, at undervisningen skal tilrettelægges således, at den svarer til folkeskolens formålsparagraf – det gør den allerede på nuværende tidspunkt – og den skal varieres, så den svarer til den enkelte elevs behov og forudsætninger. Jamen er det ikke netop det, som begrebet differentieret undervisning tilkendegiver i udtrykkets bogstaveligste forstand? Differentieret undervisning tager netop udgangspunkt i barnets egne forudsætninger.

Naturligvis har børnene også behov for at blive undervist af veluddannede lærere, hvis uddannelse er up to date. Men ligefrem at sætte et minimumstal for, hvor megen efter- og videreuddannelse lærerne skal have, er helt hen i vejret, idet det må afhænge af behovet. Mange af de retningslinjer, Enhedslisten har udstukket, er ikke behovsbestemt, men er foreslået ud fra et dogme om, at tingene skal fastlægges i rammer, og at der helst skal være et overforbrug, så man kan være helt sikker på, at der ikke er nogen slinger i valsen – eller sagt på en anden måde: Det skal være så centralt styret, at der faktisk ikke er mulighed for at kunne differentiere, tænke selv og forvalte selv i folkeskolerne.

Jeg vil medgive Enhedslisten endnu en ting, nemlig at der er efterslæb på undervisningsmidlerne i den danske folkeskole. Jeg mener dog ikke, at denne diskussion skal tages i sammenhæng med dette beslutningsforslag, men jeg vil gerne opfordre til, at diskussionen tages separat, og jeg har foreslået undervisningsministeren, at der igangsættes en undersøgelse af, hvad der egentlig bruges i folkeskolerne til undervisningsmidler, opdelt i de tre kategorier bøger, fotokopiering og audiovisuelle undervisningsmidler. Jeg mener, det er vigtigt, at vi får klarhed over dette forud for diskussionen, og når tilba-

gemeldingen fra ministeren foreligger, er Dansk Folkeparti klar til at gå ind i en konstruktiv dialog om hele problemet med skolebøger og pris-sætningen af disse og spørgsmålet om, hvordan vi kan få flere bøger i folkeskolen i stedet for fotokopier.

Når det er sagt, mener jeg imidlertid ikke, at forslaget kan bruges i denne sammenhæng, fordi der ikke er beskrevet nogen økonomiske konsekvenser. Nok skal man have visioner, og det har Dansk Folkeparti så sandelig også, men visioner er svære at realisere, når man ikke har en økonomisk ramme, som sætter tingene i perspektiv, så desværre må Dansk Folkeparti sige nej til Enhedslistens beslutningsforslag.

Helle Sjelle (KF):

I Det Konservative Folkeparti kan vi ikke støtte Enhedslistens forslag om at sikre eleverne et minimum af fysiske, pædagogiske og økonomiske rammer for skolegangen. Det er et forslag, som selv efter vores opfattelse indeholder lige lovlig megen detailstyring, og ikke mindst vil det have store økonomiske konsekvenser, så derfor støtter vi ikke forslaget.

Villy Søvnald (SF):

Da SF's ordfører på området, fru Anne Baastrup, ikke kan være til stede, skal jeg på SF's vegne fremføre følgende:

Med forslaget opstilles en række minimumskrav for elever i folkeskolen. Det drejer sig som allerede nævnt om et maksimalt timetal, det drejer sig om to-lærer-ordninger, det drejer sig om sikkerhed for god kontakt mellem skole og hjem, det drejer sig om sikkerhed for specialundervisning, det drejer sig om sikkerhed for videreuddannelse af lærere, det drejer sig om gunstige fysiske rammer, og det drejer sig om penge til undervisningsmidler osv. Det er alt sammen punkter, som SF støtter, så jeg skal bare meddele, at SF støtter intentionerne i forslagene.

En enkelt ledsagende kommentar: Jeg synes altid, det er meget interessant, at hver gang regeringspartierne og det tredje regeringsparti, Dansk Folkeparti, kommer tæt på substansen i debatten, er man meget optaget af det kommunale selvstyre, vel vidende at man samtidig strammer det kommunale selvstyre så voldsomt, at timetallet i folkeskolen falder.

Kl. 16.00

Så jeg synes, det er ret ansvarsforflygtigende på den måde at påberåbe sig det selvstyre, som her kan anvendes til at gennemføre nedskærin-

ger, oven i købet ret voldsomme nedskæringer, i folkeskolen og oven i købet i en periode, hvor det er vigtigt, at uddannelsesindsatsen er det, der bringer os videre.

Tredje næstformand (Kaj Ikkast):

Fru Margrethe Vestager som ordfører.

Margrethe Vestager (RV):

Det Radikale Venstre støtter ikke bindende trinmål. Vi støtter heller ikke ideen om, at undervisningsministeren via bekendtgørelse skal styre, hvordan man registrerer elevens fravær fra folkeskolen, eller hvordan man gennemfører en samtale med forældre, som ønsker selv at give deres børn kristendomskundskab.

Vi er med andre ord et parti, som ikke går ind for en central detailstyring af folkeskolen. Vi synes, det er nok, at man sikrer, at der er vejledning og klarhed i den forventning, der er, og at man stiller klare slutmål, som man også måler ved centralt stillede prøver efter 9. klasse.

Dermed også sagt, at vi ikke støtter Enhedslistens forslag, fordi vi ikke mener, at der skal være den sammenhæng at gå ind og lave en yderligere detailstyring af det indholdsmæssige. Så på den måde forsøger vi at lave en sammenhæng i den radikale politik.

Desværre, kan man sige, bliver vi meget forvirrede af behandlingen her i dag. Jeg ville sådan set ønske, at jeg havde haft mulighed for at holde Venstres ordførertale, ikke rettet til Enhedslisten, men rettet til Venstre, for jeg synes, det er helt interessant at høre Venstres retorik om sig selv, det nærmer sig jo det humoristiske.

Lider Venstre virkelig af den forvrængning, at Venstre ikke fører den mest centralistiske skolepolitik i flere generationer? Senest de nævnte forslag om nationale test i trinmålene og som vedtaget i dag bekendtgørelsen om registrering af fravær og håndtering af forældres ønske om selv at give kristendomskundskab.

Det kunne være som sagt af en radikal mod Venstres uddannelsespolitik, der jo netop ikke stoler på de lokale politikere, netop ikke har tillid til, at hverken lærere, forældre eller andre faktisk kan gøre skolelovens formål til virkelighed i det lokale.

Det forekommer helt paradoksalt som også nævnt af SF's stedfortrædende ordfører, at hver gang der kommer noget, som forpligter bare en lille bitte smule, så hæves det lokale selvstyre til skyerne.

Det var også næsten en ud af kroppen-oplevelse at høre Dansk Folkepartis ordfører rose det lokale ansvar, egenrådighed, evnen til at tage ansvar, viljen til at tage hånd om det lokale, når vi ellers gang på gang på gang på gang på gang skal høre om, hvordan der skal strammes op, hives ind, sørges for, sikres at. Det hele blive styret fra centralt hold, sådan at ingenting går galt, fordi det tilsyneladende er sådan, at de ikke kan finde ud af noget. Men når det koster, skal de finde ud af det hele selv.

Det Radikale Venstre går ikke ind for de bindende trinmål, vi går ikke ind for detailstyring eller central styring af folkeskolen, og derfor går vi heller ikke ind for Enhedslistens forslag.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Jeg skal spørge, om fru Margrethe Vestager medgiver, at der er meget stor forskel på at detailstyre og have minimumsrettigheder, altså at der er meget stor forskel på, at man fra Folketingets side f.eks. siger, at elever i 8. klasse skal have 3 timers samfundsfag om ugen, og at man fra Folketingets side siger, at eleverne minimum skal have 25 undervisningstimer om ugen set over et helt år.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Vi er selvfølgelig fuldstændig enige i Enhedslistens sådan semantiske opdeling af, hvad der er minimumsrettigheder, og hvad der er en detailstyring, for det er klart, at minimumsrettigheder, det giver næsten sig selv, er det mindste, man skal have.

Vi har jo desværre bare den erfaring, at minimumsrettigheder som regel bliver rettigheden, at det er så det, der bliver det dækkende for området. Derfor synes vi også, at den præcision, der er i Enhedslistens forslag, gør, at man må have den forestilling, at det er sådan, man gerne ser folkeskolen udlevet alle de mange, mange steder, hvor folkeskolen nu engang er.

Til det vil jeg godt lægge, at vi sådan set er meget enige med Enhedslisten i nogle af de problemstillinger, som bliver rejst, helt enige, og synes, at det er et helt relevant beslutningsforslag at tage op i kommunalbestyrelser som en overvejelse over: Lever vi her hos os op til at kunne redegøre for de og de overvejelser i forhold til, hvad vi har af undervisningsmidler? Har vi de bøger, vi gerne vil have? Har vi den it, vi gerne

vil have? Har vi den efteruddannelse af vore lærere, som vi gerne vil have?

Det er nogle overvejelser, som vi meget gerne ser at også kommunerne gør sig, specielt når man ser det i lyset af den faldende efterspørgsel efter efteruddannelse af lærere. Det synes vi er de helt centrale problemer for folkeskolen, for det, der præger folkeskolen i dag og i den nærmeste fremtid, er jo ikke læreruddannelsen, eller hvad de tænker herude. Det er konkret, hvordan den enkelte lærer klædes på til at løse den daglige opgave.

Kl.16.05

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

I dag er der et loft over klassekvotienten i den danske folkeskole på 28 elever. Det er sådan, at man i nogle kommuner i de første år af folkeskolen har en klassekvotient på 13. På andre steder i Danmark har man en klassekvotient på 28. Men der er altså tale om en maksimumstandard, man må altså ikke overskride de her 28 elever i klassen.

Spørgsmålet er, om det, at man sætter den standard ned til 22, vil betyde en højere grad af central styring. Altså jeg mener det ikke. Jeg mener sådan set stadig væk, at de kommuner, der har 13 elever i klassen, vil være fuldt ud i stand til at vurdere, om de hellere vil have 13 i klassen end at gå op på de 22, eftersom de har været i stand til at vurdere, at de ikke ville gå op på de 28. Det skal jeg spørge om fru Margrethe Vestager er enig med mig i.

Den anden ting, jeg skal spørge fru Margrethe Vestager om, er, om fru Margrethe Vestager og Det Radikale Venstre mener, at der skal investeres flere penge i den danske folkeskole.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Man kan jo twistе ordene på forskellig måde. Jeg synes, det er en detailstyring, hvis man lægger bånd i endnu videre udstrækning, end man gør i dag, på, hvad kommunalbestyrelse og skolebestyrelse kan forholde sig til, og et snævrere bånd for klassekvotienten. At gå fra 28 til 22 er en indsnævring af det råderum, man har.

Jeg tror, der er gode grunde til, at man nogle steder går op til 28, og jeg håber også, der er gode grunde til, at man vælger, hvis det er det, man gør, at have 13 elever i klassen. Som regel skyldes det, at man ikke kan fylde klasserne op,

eller at man netop deler, fordi man når 28 elevs-loftet.

13 elever i klassen er efter min opfattelse ikke noget særlig godt tal. Jeg tror, de fleste vil være enige i, at omkring 20 elever er en meget passende klassesammensætning, og vi kan da også se, at det gennemsnitlige antal elever i klassen ligger på, jeg tror, det er steget fra 19,4 til 19,8. Hvis man ser ud over hele landet, så er der faktisk forholdsvis få klasser med 28 elever i, og de fleste klasser ligger omkring de 20. 13 elever er for få til at få de sociale og de læringsmæssige funktioner til at fungere.

Med hensyn til at investere i folkeskolen står Det Radikale Venstre ved den politik, som vi også stod ved før, nemlig at der vil blive brugt flere penge på folkeskolen i de kommende år, men udgiften pr. elev vil givetvis falde, og det er også i orden, for der er midler at kunne tilrettelægge undervisningen, samtidig med at de samlede udgifter stiger. Det har været Det Radikale Venstres politik, og vi står inde for de aftaler, som vi har indgået i kommuneaftale på kommuneaftale i de sidste mange år.

(Kort bemærkning).

Thomas Adelskov (S):

Ministeren nævnte i sin tale, og det gjorde fru Margrethe Vestager også før, det her forslag, som regeringen har haft fremme i pressen, og som ministeren var fremme med for et par uger siden, om at indføre centrale test i folkeskolen.

Jeg skal lige spørge, om fru Margrethe Vestager er klar over, at det er et forslag, som ministeren har hevet op af skuffen igen, fordi ministeren har været under pres fra Dansk Folkeparti og fra De Konservative. Det er sådan set ikke noget, som er blevet lagt frem her i Folketinget, og det er heller ikke noget, der vil blive lagt frem, for det vil vi modsætte os i Socialdemokratiet.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Vi har faktisk – jeg ved ikke, om det kommer bag på nogen – stadig tiltro til Socialdemokratiet i nogle sammenhænge. Derfor var det også vores forudsigelse, at det ville gå sådan med det efter vores mening fuldstændig ude i hampen-forslag – undskyld – om, at man nu fra national side skulle teste børnene på de forskellige trinmål, fordi det fjerner jo testen fuldstændig fra den fornuftige, rimelige, pædagogiske brug, som lærerne gør af test i folkeskolen i dag, hvor en test kan supplere lærerens observation af ele-

vernes standpunkt, sådan at han kan tilrettelægge en differentieret undervisning. Forslaget ville i stedet gøre, at man underviste alene hen imod de test, sådan at man kunne få en kontant afregning af, om man nu levede op til det, man skulle.

Vi synes ikke, det er nødvendigt at takke for Socialdemokratiets bistand i sagen, da vi synes, det er helt naturligt og en sand visning af den socialdemokratiske sjæl, som jo ellers af og til kan være på afveje.

Tredje næstformand (Kaj Ikkast):

Så er det fru Pernille Rosenkrantz-Theil som ordfører for forslagsstillerne.

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Det glæder mig, at såvel Socialdemokraterne som De Radikale holder fast i en god og progressiv skolepolitik, hvad angår test. Jeg håber, at de også bliver ved med det i fremtiden.

Der er flere, der herfra har sagt, at der er tale om centralisering, og det er sågar blevet sagt, at vi skal diktere noget fra Folketingets talerstol. Til det vil jeg gerne sige, at jeg ikke vil diktere indholdet i folkeskolen, men jeg vil meget gerne være med til at diktere, at der skal være penge nok til folkeskolen i det danske samfund, og hele ideen med det her forslag er at diktere, at der skal investeres i folkeskolen. Hvis det er centralisme, så vil jeg gerne være med til centralisme.

Men jeg vil også gerne slå fast, at skolen er og skolen skal være decentral. Det skal være et sted, hvor man kan foretage lokale prioriteringer. Det skal være et sted, hvor der er plads til eksperimenter, og det skal være et sted, hvor der er plads til, at skolen afspejler lokalsamfundet.

Kl. 16.10

I Enhedslisten ønsker vi decentralisering, men vi ønsker altså ikke anarki og nedskæringer, sådan som vi har set det ikke mindst i de sidste 2 år.

Kommunerne er økonomisk set blevet bundet på hænder og fødder af regeringens skattestop med det resultat, at også på uddannelsesområdet har vi set massive forringelser, og vi har set, at skellene mellem rige og fattige kommuner er blevet endnu større.

Folkeskolen er en fælles folkeskole, og eleverne skal ikke stilles så vidt forskelligt, som det sker i øjeblikket. Der er store forskelle på dagens folkeskole. Der er store forskelle på, hvor mange timer eleverne har, hvor nyt undervisningsmate-

rialet er, hvor meget efteruddannelse der tilbydes lærerne osv.

Vi har intet problem med, at der er forskelle, men vi mener, at hvis sloganet om den fælles folkeskole skal tages alvorligt, og hvis sloganet om uddannelse som Danmarks eneste råstof skal tages alvorligt, jamen så er det bydende nødvendigt, at der er en bundgrænse for, hvor ringe det må blive, og det er der ikke i dag.

Vi mener, at der skal stilles ressourcer til rådighed for folkeskolerne for at nå nogle minimumsstandarder, og alt, hvad der ligger over det, skal der lokale prioriteringer til.

Det betyder selvfølgelig også, at en del skoler, som det er i dag, ligger langt over de minimumsstandarder, som vi lægger op til i vores forslag, men der er altså desværre også fat for mange, som ligger under.

Et af argumenterne i debatten i dag har været, at forslaget er dyrt. Jamen altså det ved vi godt. Der er ikke nogen, der har været inde på tal, men jeg kan da godt afsløre, at gennemførte vi det her i morgen, ville det koste et sted mellem 40 og 50 mia. kr. Det er der ikke nogen af ordførerne, der har regnet på. Hvis de havde, så er jeg ret overbevist om, at det havde jeg fået serveret i hovedet.

Men det viser jo, hvor hårdt trængt folkeskolerne er. Tænk, at man med så relativt få minimumskrav, som vi stiller op her, kan bruge 40 til 50 mia. kr. Det synes jeg sådan set siger lidt om, at der er et behov, vi ikke lever op til.

Vi vidste godt, at vores forslag ikke ville have de store chancer for at kunne blive gennemført, men vi mener, at det er vigtigt, at hvert enkelt parti sætter sig ned og laver nogle fuldstændig klare målsætninger for, hvad det er, der skal ske med den danske folkeskole. Er det, at antallet af ressourcer pr. elev falder år for år for år, som vi ser det i øjeblikket? Eller er det, at der skal nogle massive investeringer til, for at vi har et videnssamfund, som kan danne grundlaget for velfærdssamfundet i fremtiden?

Jeg er glad for at høre oppositionens partier, jeg er glad for at høre, at også Socialdemokraterne, det kunne jeg jo også læse af deres finanslovsforslag, på lidt længere sigt er villige til at foretage investeringer i folkeskolen.

Jeg mener, der er et behov for det. Vi kan høre, at regeringen ikke er villig til så meget andet

end at holde fast i sit skattestop og fortsætte nedskæringerne. Men jeg håber, at det kan lykkes oppositionen at finde fælles fodslag om på længere sigt at få indfriet en del af de her minimumsrettigheder i den danske folkeskole.

Det er sådan, at der allerede i 2004 kommer 8.000 flere elever i folkeskolen. Det er en stigning i elevtallet på 1,4 pct. Det er et problem, som jeg ganske simpelt ikke kan se hvordan kommunerne skal kunne løse, og det er en problemstilling, som jeg mener at de partier, der sidder i regering, og skødehunden Dansk Folkeparti ikke giver noget som helst bud på, hvordan kommunerne skal løse.

Tværtimod spiller man ud med en ramme, som ligger væsentligt under, hvad der er behov for for at leve op til den nuværende standard. Jeg synes, det er sørgeligt, for jeg mener sådan set, at folkeskolen som en fælles folkeskole er en meget vigtig bestanddel af vores velfærdssamfund. Jeg mener, at kimen til videnssamfundet ligger i den fælles folkeskole, og derfor mener vi i Enhedslisten, at der er behov for massive investeringer.

En af måderne at holde politikerne fast på de investeringer er at beslutte nogle minimumsrettigheder, for det betyder alt andet lige, at de ikke har nogen håndtag, de kan skrue på hvert evigt eneste år, når der er brug for lidt ekstra penge på finansloven.

Jeg håber, at det kan lade sig gøre på sigt om ikke andet så at få overbevist oppositionens partier om, at vi skal arbejde for nogle af de her minimumsrettigheder.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

16) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 171:

Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af undervisning i førstehjælp i folkeskolen samt krav om bestået prøve i førstehjælp ved erhvervelse af kørekort.

Af Birthe Skaarup (DF) m.fl.
(Fremsat 13/4 2004).

Sammen med denne sag foretoges:

17) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 173:

Forslag til folketingsbeslutning om førstehjælpsundervisning i køreskolerne.

Af Anders Samuelson (RV) m.fl.
(Fremsat 14/4 2004).

Forslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Forslagsstillerne ønsker, at førstehjælp bliver en obligatorisk del af undervisningen i folkeskolen på 9. klassetrin, samt at der stilles krav om bestået førstehjælpsprøve ved erhvervelse af kørekort.

For så vidt angår den del af forslaget, der omhandler kørekortet, er det aftalt, at justitsministeren svarer på den i forbindelse med beslutningsforslag nr. B 173, som også behandles i dag.

Ingen skal være i tvivl om, at regeringen også mener, at kendskabet til førstehjælp er særdeles vigtigt. Det gav jeg i øvrigt også udtryk for sidste gang, forslaget fra Dansk Folkeparti var til debat her i Folketinget. Faktisk foregår der allerede i dag førstehjælpsundervisning i forbindelse med undervisningen i en del af skolens obligatoriske fag. Det drejer sig først og fremmest om fagene hjemkundskab, sløjd, fysik/kemi og idræt.

I læseplanerne for disse fag er angivet forskellige risikomomenter, som eleverne skal forholde sig til, f.eks. skoldningsfare, omgang med farlige stoffer. Heri ligger implicit, at eleverne også skal lære, hvordan de skal forholde sig til uheld og skader, der kan opstå i forbindelse hermed.

Det betyder, at eleverne gennem undervisning får et elementært kendskab til skadesbehandling og førstehjælp ved uheld og lignende,

som kan indtræffe i hjemmet og i et fysisk aktivt liv.

Jeg anerkender, at kendskabet til førstehjælp også er vigtigt, for så vidt angår trafikulykker. Det er et relevant spørgsmål, om børn og unges kendskab til førstehjælp skal være bredere og mere præcist.

Det foreliggende forslag betyder imidlertid, at der skal indføres bindende mål for undervisningen i førstehjælp. Jeg mener, at det rette forum for en sådan drøftelse om indførelse af yderligere bindende mål i folkeskolen er forligskredsen bag folkeskoleloven. Jeg vil derfor gerne opfordre Dansk Folkeparti til at rejse spørgsmålet i folkeskoleforligskredsen, og jeg vil gerne allerede nu understrege, at jeg naturligvis er parat til at drøfte forslaget på et kommende møde i folkeskoleforligskredsen.

Regeringen kan således ikke støtte det fremsatte forslag.

Justitsministeren (Lene Espersen):

Som undervisningsministeren nævnte i sin tale, vil jeg redegøre for den del af beslutningsforslag nr. B 171, der vedrører indførelse af krav om bestået prøve i førstehjælp ved erhvervelse af kørekort. Herudover vil jeg redegøre for beslutningsforslag nr. B 173 om førstehjælpsundervisning i køreskolerne.

Efter beslutningsforslag nr. B 171 pålægges regeringen bl.a. at foretage ændringer i reglerne om kørekort og køreprøver, så erhvervelse af kørekort efter 2010 forudsætter dokumentation for bestået prøve i førstehjælp. Efter beslutningsforslag nr. B 173 pålægges regeringen at indføre 6 timers obligatorisk førstehjælpsundervisning af uddannet instruktør som en betingelse for at erhverve kørekort. Indholdet af førstehjælpsundervisningen er ikke angivet nærmere.

På grund af den nære sammenhæng mellem de to beslutningsforslag vil jeg starte med at redegøre for forhold, der vedrører begge beslutningsforslag, dvs. kravet om førstehjælpsundervisning i forbindelse med erhvervelse af kørekort. Derefter vil jeg knytte nogle særlige bemærkninger til de enkelte beslutningsforslag.

Der er næppe nogen i denne forsamling, der ikke kan se det fornuftige i at have modtaget førstehjælpsundervisning, hvis man involveres i eller er vidne til en ulykke. Det gælder ikke kun ved færdselsulykker, men også ved andre ulykker i dagligdagen, f.eks. ulykker i hjemmet, på arbejdspladsen, i friluftslivet.